

Lokalitetsnavn:	Solgårdhavna
Kommune:	Sarpsborg
Fylke:	Østfold
Kartblad:	1913 IV (Vansjø)
UTM-koordinater:	32V PL 122-792
Vernekategori:	Naturreservat
Areal:	61 dekar
Høyde over havet:	10-55 m o.h.
Berørt eiendom:	2034/195
Planstatus:	LNF

Beliggenhet: Solgårdhavna ligger like V for Sollielva / nedre Ågårdselva, ca 1 km NNØ for Solli bru og E6, vel 200 m N for Solli Brug i Tune, V for Sarpsborg by. Skogen grenser i SØ inntil Aagaardveien.

Verneformål: Bevaring av et område med truet, sjelden og sårbar natur med edelløvskog og svartorskog på et voksested med sterkt vekslende terrengforhold og vannhusholdning.

Beskrivelse /verneverdier: Bergrunnen består av gneis. Området har mye svartorskog, som vokser i bratte lerbakker med grunnvannsfremspring, hvilket er sjeldent på disse kanter av landet. Vanligvis inntar gråor slike voksesteder. Skogen er i så måte en vestlig utforming og en antatt utpostlokalitet mot øst. Svartor har her inntatt mineraljord i hellende terreng, tilsvarende som i nedbørrike områder på Vestlandet til Lyngdal i Vest-Agder, hvilket er svært uvanlig i SØ-Norge. Det er antatt at dette "vestlige elementet" ikke kan gjenfinnes Ø-over i Sverige og Finland. Området har vitenskapelig og pedagogisk verdi.

Området har forholdsvis mager svartor-strandskog, samt et fragment med svartor-sumpskog. Øverst i lia er svartora ispedd hegg og morell. Disse trærne er også blandt de dominerende i reservatet. Busksjiktet er nokså sparsomt øverst i feltet, men er godt utviklet lenger ned, med hegg som dominerende treslag, delvis da grunnvann presses frem til overflaten, som små kildefremspring. Feltsjiktet varierer mye, med arter som f.eks. lyssiv, langstarr, mjølke, springfrø, mjødukt, humle bringebær, då-arter og skogsvinerot. Slik skog har ofte et rikt fugleliv, med høy hekketetthet.

En dam finnes ved foten av skråningen like N for vei, der vanlig frosk og storandemat er påvist.

Påvirkning: Navnet Solgårdhavna skyldes at arealet før har vært benyttet til beite eller "havn", som det også kalles. Sølvbunketuer kan vitne om dette.

Plassen Linbingen (gnr./bnr. 2034/61, 2,7 dekar), ligger som en «øy» inne i området, med adkomstvei gjennom skogen. En lavspenning til Linbingen går gjennom deler av området.

Vern av området: *Solgårdhavna naturreservat* med et tilleggsareal ble ervervet av staten ved Direktoratet for naturforvaltning i 1994 i forbindelse med en makeskiftesak for ny E6 og satte konsesjonsvilkår. Hensikten var å verne arealet for ettertiden. Parsellen (gnr./bnr. 2034/64) omfatter reservatet Solgårdhavna og arealer inntil/omkring Lindbingen, et småbruk, senere feriested. Det var etter ervervet nødvendig å hogge ut et ca 30 år gammelt granplantefelt med fremmet gran, mellom Lindbingen og veien, slik at arealet naturlig kunne vokse til med løvskog.

Eksisterende reservat ble vedtatt ved kgl.res. 23.12.1993, med 28 dekar. - Ønsket utvidelse omfatter 2 delområder, hhv. på ca 30 daa i øst og ca 2 daa i vest. Utvidelsen i øst omfatter løvskog på omtrent halve arealet og det tidligere ca 30 år gamle plantefeltet, som nå er løvskog.

Litteratur

- Bolghaug, C. 1995: Dammer og småtjern i Østfold, med vekt på amfibier. Rapport til Fylkesmannen i Østfold. 661s. (dam i Solggårdhavna s.456).
- Båtvik, J.I.Iversen 1995: Fra Solli bruk rundt Ågårdselva, s.79-84, i: Melbøe, K.A. (red.): 40 trivelige turer i Østfold. Vett & Viten A/S, 214 s.
- Båtvik, J.I. 1997: Biologisk mangfold i Sarpsborg kommune. Østfold-Natur nr.36:1-232. s.198 (noen plantefunn, bl.a. storandemat).
- Fylkesmannen i Østfold 1979: Utkast til vernplan for edelløvskog i Østfold fylke. Solggårdhavna s.38-40.
- Fylkesmannen i Østfold, Miljøvernavd., rapport
 - nr.3-2002:115. "Svært viktig" lokalitet. Data i kommunens base, Natur2000 og i Naturbase.
 - nr.1A/2000:181-184 (viktig fagomtale).
 - nr.1-2013:185-186 (fagomtale)
- Rapportene er på www: <http://www.fylkesmannen.no/Ostfold/Miljo-og-klima/Rapportserien/Miljovernavdelingens-rapportserie/>